

Které slevy na dani si letos v daňovém přiznání uplatníme naposledy?

Michael Pleva, Adéla Gabrielová

Rödl & Partner Tax, k. s.

Rödl & Partner

Podívejme se společně, jaké změny v oblasti daňových slev přinesl konsolidační balíček od roku 2024, a které slevy si letos budeme moci uplatnit naposledy.

Vlivem konsolidačního balíčku došlo k významným daňovým změnám, které mimo jiné ruší či omezují vybraná daňová zvýhodnění. V úvodu je třeba poznamenat, že tyto změny se promítnou až do daňových přiznání za zdaňovací období roku 2024, jež budou poplatníci podávat v následujícím roce, tedy v roce 2025. Pojďme si již nyní říct, kterých slev se změny dotknou, a zároveň, které slevy si budeme moci letos uplatnit naposledy.

První ze slev, jež bude zrušena, je sleva na studenta. Tato sleva činila ročně 4 020 Kč a mohli ji uplatňovat studenti denního studia do věku 26 let, případně do věku 28 let u doktorského studia. K jejímu uplatnění bylo zapotřebí k daňovému přiznání přiložit potvrzení o studiu. Ke zrušení této slevy došlo dle Ministerstva financí z důvodu, že ji využívali spíše studenti, kteří dosahovali vyšších příjmů, což byla nežádoucí podpora vysokopříjmových studentů. Sleva také mohla být v praxi často zneužívána, někteří poplatníci si totiž vedli status studenta pouze formálně, a to za účelem získání souvisejících výhod. Jednou z nich byla také právě již zmiňovaná sleva na dani.

Další ze slev, u níž by mělo dojít k výraznému omezení, je sleva na manžela či manželku. Tuto slevu ve výši 24 840 Kč ročně mohli doposud uplatňovat poplatníci, jejichž manžel či manželka nedosahovali příjmů vyšších než 68 000 Kč. V daňovém přiznání za rok 2024 si nově tuto slevu budou moci uplatnit pouze poplatníci, jejichž manžel či manželka nedosáhnou rozhodného příjmu 68 000 Kč a zároveň žijí ve společné domácnosti s partnerem a společně pečují o dítě do věku tří let. Pokud dítě dovrší věku tří let v průběhu daného roku, sleva na manžela se bude poměrně krátit. Hlavním důvodem pro omezení podmínek pro uplatnění slev podle Ministerstva financí je, že stávající nastavení nebylo příliš motivující k navrácení zpět do pracovního života.

Poslední ze zrušených slev je sleva na umístění dítěte neboli tzv. „školovné“. Doposud bylo možné v rámci daňového přiznání uplatňovat slevu ve výši prokazatelných výdajů vynaložených za umístění dítěte v mateřské škole nebo v obdobném zařízení. Tato sleva za zdaňovací období 2023 může dosáhnout maximální výše 17 300 Kč. V daňovém přiznání za období 2023 je však slevu možné uplatnit naposledy. Podle důvodové zprávy Ministerstva financí k návrhu novely zákona došlo ke zrušení slevy na školovné z důvodu, že slevu využívali spíše vysokopříjmoví poplatníci, zatímco nízkopříjmoví poplatníci na tuto slevu zpravidla nedosáhli.

Na závěr si pojďme připomenout, jaké další slevy, kromě již diskutovaných, je možné v roce 2023 využít. Každý poplatník může ve svém přiznání uplatnit zakládání slevu na poplatníka ve výši 30 840 Kč ročně. Dále lze uplatnit slevu na invaliditu. Výše této slevy se odvíjí od stupně invalidity. Základní sleva na invaliditu činí pro rok 2023 2 520 Kč, rozšířená 5 040 Kč a držitelé průkazu ZTP/P dokonce 16 140 Kč. Kromě těchto slev je možné využít daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Tyto slevy bude možné uplatnit jak v přiznání za rok 2023, tak v přiznání za zdaňovací období 2024.

Nyní přejdeme ke kontrolním otázkám.

Kontrolní otázky:

1. **Jaké slevy již nebude možné v daňovém přiznání k dani z příjmů fyzických osob uplatnit za zdaňovací období 2024?**

Slevu na studenta a slevu na umístění dítěte.

2. **Jaká bude od roku 2024 nová podmínka pro uplatnění slevy na manžela či manželku s příjmy nižšími než 68 000 Kč ročně?**

Manžel či manželka musí pečovat o dítě do věku tří let.

3. **Lze v roce 2023 uplatnit slevu na studenta a slevu na umístění dítěte?**

Ano, omezení se týkají až zdaňovacího období 2024.